

תורה ומידות טובות

כניסת עבת: 19:04 (לנהגים 40 דק' 18:44) יציאת עבת: גאונים: 19:56 ר"ת: 20:48

פרשת אחרי מות קדושים התע"פ ❖ עלון מספר 185

אורחות חיים

רבינו הגיע למדרגה גבוהה בבין אדם לחברו. מבטו על זולתו היה בעין כה טובה, עד שנראה היה שהנטיה הטבעית של בני אדם להכשל בחטא לשון הרע, לא היתה קיימת אצלו כלל, גם כשהיה צריך לומר ביקורת על פעולה כל שהיא, היה מגנה את התופעה ולא את האדם.

לפעמים היתה יכולה להיות לו תביעה או טרוניה על דבר שפלונני עשה, אבל באופן מופלא נכחו כולם לראות, איך שהביקורת היתה על הפעולה ולא על האדם עצמו.

בני המשפחה הבחינו שכמה פעמים כאשר אנשים השמיעו באזניו דברי גנות על מאן דהו, וכנראה היה סבור שתוכחתו לא תועיל, שתק כדרכו. אולם אחר כך נראה היה בחוש שהדבר לא נכנס כלל לאזניו, שכן גם לאחר מכן המשיך לכבד את אותו אדם כרגיל, ואף שלא בפניו לשבח ולפאר אותו (אין זה סותר את העובדה, שכאשר שמע דבר גנות לתועלת, על פי כללי ההלכה, היה לפעמים חושש בגדר למיחש, אך בלי קשר לאדם עצמו).

פעם הוזמן לכנס חיזוק בענייני איסור לשון הרע, כשהגיע תורו לדבר, היה חלש מאד ולא יכול היה לומר יותר משלוש מילים בהטעמה: "ואהבת לרעך כמוך". יותר לא יכול היה לומר, כל יודעיו ומכיריו ידעו שזה הדגל שהניף מאז ומעולם, וממילא איך שייך בכלל לדבר על הזולת.

אומר מקורבו ויד ימינו הג"ר מנחם זרצקי: "עשרים וארבע שנים שהיתי יום יום במחיצתו הקרובה, ומעולם, אבל מעולם, לא שמעתי ממנו מילה רעה על מישהו.

רק לפי הנהגתו ניתן היה לשער, לנסות להבין, באיזה ענינים הוא מתלהב יותר או פחות, אך מעולם לא דיבר מילה של גנות וביקורת הן על אנשים ומוסדות הן בעניניה הפנימיים של הישיבה, והן בעניני כלל ישראל.

סערות ציבוריות בעולם התורה והישיבות עלו וירדו, לפעמים באו אנשים והשמיעו דיבורים שונים והוא שומע ולא מגיב ולו במילה אחת, בפרט כאשר הנושא היה כרוך במחלוקת או בפגיעה בכבודו של אחד מגדולי ישראל, ברח מהענין כמטחווי קשת. (מתוך הספר 'ככל נפשך' על ר"י מיי הגרנ"ל פינקל זצוק"ל)

מענייני הפרשה

מאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ "זרע אמת" ואב"ד "יורה דעה" מורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

מוכיחו מצד שני עד שמעמידו על טעותו.

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו וטו, לו. לכאורה קשה, דהיה צריך לומר בלשון נוכח, כי ביום הזה יכפר עליכם, ומדוע נאמר בלשון נסתר, "יכפר עליכם", הרי הקב"ה הוא המדבר והוא המכפר? עוד קשה, מה ההבדל בין "לכפר" לבין "לטהר", ומדוע כפל הענין. עוד קשה, מהו "לפני ה' תטהרו", והרי אנו תמיד לפני ה'? כן הקשה גם בזהר הקדוש, והסביר על פי הסוד. אמנם על פי הפשט הסבירו, דהנה אמרו חז"ל במסכת יומא (פ.): ארבעה חלוקי כפרה היה רבי ישמעאל-ל דורש, והתשובה עם כל אחד. כיצד, עבר אדם על מצות עשה ועשה תשובה, לא זז משם עד שמוחלין לו, שנאמר (ירמיה ג, יד): "שובו בניי שובבים". עבר אדם על מצות לא תעשה ועשה תשובה, תשובה תולה ויום הכפורים מכפר, שנאמר: "כי ביום הזה יכפר עליכם". עבר אדם על כריתות ומיתות בית דין ועשה תשובה, תשובה ויום הכפורים תולין ויסורין ממרקין, שנאמר (תהלים פט, לג): "ופקדתי בשבת פשעם ובנגעים עונם". במה דברים אמורים, כשלא היה חילול ה', אבל מי שיש בידו חילול ה', תשובה ויום הכפורים ויסורין תולין, ומיתה ממרקת, שנאמר (ישעיה כג, יד): "אם יכופר העון הזה לכם עד תמותו".

והנה הפסוק מדבר בשלש החלוקות האחרונות, חוץ מן הראשונה, שהרי אם עבר על מצות עשה ועשה תשובה, אינו צריך ליום הכפורים למחילה, אלא כיון ששב מוחלין לו, כמו שאמר, לא זז משם עד שמוחלין לו. ועל השנית, שהיא אם עבר על לא תעשה ועשה תשובה, התשובה לבד אינה יכולה למרק, ע"ז נאמר: "כי ביום הזה יכפר עליכם", כלומר, התשובה עם היום הזה יכפר עליכם. לכן לא אמר היום הזה יכפר עליכם. ועל העברות החמורות של כריתות ומיתות ב"ד, אין יוה"כ עם התשובה מכפרים, אלא ממרקים עם היסורים, וע"ז נאמר: "לטהר אתכם מכל חטאתיכם", כי צריכים טהרה ומירוק יותר, ע"י היסורין, ולכן אמר "מכל חטאתיכם", שהם כריתות ומיתות בית דין החמורות. והחלוקה האחרונה שיש בה חילול ה', אין כח בתשובה וביום הכפורים וביסורין למרק, אלא עם המיתה, וע"ז נאמר: "לפני ה' תטהרו", הכונה, לאחר המיתה, כשהיה לפני ה' בעולם הנשמות, אז יהיה טהור ומכופר מכל וכל.

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן

וטו, לו. איתא במדרש (ילקוט שמעוני לויב לו), כיון ששמע איוב מיתת שני בני אהרן אמר (לויב לו, לו): "אף לזאת יחרד לבי". ויש להבין, מה הקשר בין מיתת שני בני אהרן לאיוב? אלא, דאמרו חז"ל (נבצ"א במלא טו), איוב נדון ביסורים, כיון שבזמן שגזר פרעה להשליך את ילדי ישראל אל היאור, שתק ולא מחה על כך. והנה איתא בחז"ל (ויקרא רבה כ, י) שחטאם של נדב ואביהוא היה, שהיו משה ואהרן מהלכין בדרך, ונדב אביהוא מהלכין אחריהם, וכל ישראל אחריהם. אמר לו נדב לאביהוא: אימתי ימותו שני זקנים הללו, ואני ואתה נהיג את הדור. אמר להם הקב"ה, נראה מי קובר את מי. ולכאורה קשה, בשלמא נדב נענש על שאמר מתי ימותו שני זקנים הללו, אבל מדוע נענש אביהוא, הרי הוא לא אמר כלום. אלא, מכאן אנו למדים, שאדם השומע דבר רע על חבריו ואינו מוחה, אלא שותק, גם הוא ראוי לעונש. ועפי"ז יובן המדרש, כיון ששמע איוב על מיתת שני בני אהרן, כיון שמת גם אביהוא, למד מזה, שהשותק על דברים רעים, גם הוא נענש. לכן פחד גם הוא, כיון שהבין שמגיע לו עונש, על ששמע ולא מחה על גזירתו של פרעה.

בקרבתם לפני ה' וימותו וטו, לו. הסבירו

המפרשים שהסיבה למיתתם היתה, משום שהתקרבו יותר מדאי לפני ה', ולפיכך "וימותו". והסבר הדברים, דהנה אמרו חז"ל במסכת יבמות (סד), שמתו על שלא היו להם בנים, דכתיב (במדבר ג, ז): "ובנים לא היו להם", הא אם היו להם בנים, לא היו מתים. והנה איתא בגמרא (סס), כל שאינו נושא אשה, גורם לשכינה שתסתלק מישראל, דכתיב (בבב"ב יז, ז): "להיות לך לא-לקים ולזרעך אחריו". ועפי"ז אפשר לומר, שהסיבה שנענשו היא, מפני שגרמו לשכינה שתסתלק מישראל. אולם אפשר לומר, שלא עלה על דעתם שהם כל כך חשובים, עד שיהיו לסיבה למונע את השראת השכינה לישראל. אמנם, מאחר שהתקרבו כל כך לפני ה', עד שהחזיקו את עצמם למעלה גדולה כזו, אז נענשו על שלא נשאו נשים, כי אז הרגישו שהם חשובים, א"כ הם יכולים להיות הסיבה לגרום את מניעת השכינה מישראל.

מכל זה אנו רואים, איך מידותיו של הקב"ה הם מכוונים מדה כנגד מדה, שהקב"ה בא ומקיף את האדם ומסובבו, עד שאם יענה תשובה כזו, הוא

אנו מתעתדים בקרוב להוציא ספר שו"ת של מורנו הרה"ג הרב יעקב נסים עטייה שליט"א

כל המעוניין להנציח את שמו להצלה וכו' או להבדיל לע"נ קרוביו יפנה לטלפון מספר: 054-8416719

דעת גדולי רבותינו

הרבי מטשעבין התפלא בליבו והגרא רוקח זכורנו הגיב טיזד....

כעבור רגע מסתובב לעברו הרבי ואומר: "אה... טשיביניר רב, מה אני רוצה מן החיים שלזו? למה אכפת לי שישתה את כל הכוס? הלא רוב הכוס גם כן מספיק!"

אני אגיד לכם, הרב מטשעבין; בחנוכה נעשה נס גדול שנמצא פך שמן חתום בחותמו של כהן גדול, והשמן שבו שהספיק ליום אחד, הספיק לשמונה ימים. ולכאורה תמוה, לשם מה עשה הקב"ה את הנס הזה? הלא לחשמונאים היה הרבה שמן טמא, והלכה מפורשת היא שטומאה הותרה בציבור! "

"אלא, שאמנם טומאה הותרה בציבור, אבל כאן עסקו בתנוכת המזבח. החשמונאים בנו הכל מחדש - את המנורה ואת המקדש כולו, וכשעוסקים בחינוך חדש צריך שהכל יהיה מלכתחילה ואי אפשר לסמוך על התרים בדיעבד."

"ילד זה" - סיים הרבי מבעלזא והצביע על חתן הרב מצוה - "נהיה כעת בר מצוה. יום זה הוא ה'חינוך' שלו וההתחלה של יום היותו לאיש. ובתחילה צריך שהכל יהיה מלכתחילה, אין להסתפק בהתרים של רוב כוס, אלא צריך את כל הכוס!!!". (מתוך לוחש טוב - פסח)

ז"צ"ל יושב בסעודת בר מצוה ביחד עם האדמו"ר רבי אהרן מבעלזא זצ"ל חתן הבר מצוה ישב לידם וכובד בברכת המזון, ולאחר שברך ונא לשותות את הכוס, הוא שתה רק את רוב הכוס. הרבי מבעלזא ראה זאת והעיר: "נו, נו, שישתה את הכוס עד הסוף."

כששמע הרב מטשעבין את הערתו התפלא בלבבו: מה רוצה הרבי מן הנער הצעיר הזה, שרק כעת נהיה בר מצוה? מדוע מורה הוא לו לשתות את כל הכוס? הלא הלכה מפורשת היא שרוב כוס היא גם דבר טוב.

אמנם לכתחילה עדיף לשתות את כל הכוס, אבל אפשר להסתפק ברוב כוס... הוא כמובן לא אמר מילה. אם הרבי אמר - נראה שיש בכך ענין מיוחד שאינו ידוע לו, אלא שבניתיים נותרה התמיהה תמוהה.

בכל שנה מחדש כאשר מגיעים לתאריך המועדים, חוזרות אותן ההשפעות, ומתחילים מחדש העניינים והסגולות של אותם הימים. לדוגמא: בשבועות אין בנו חוגגים רק לזכר מתן תורה, אלא יש מחדש את השפע שהיה במתן תורה. מהי ההשפעה שהיתה בפסח ומתחדשת שוב בכל שנה עבורנו?

מובא בספרים, שבפסח מתחדש כבוד שמים, ואנו נהיים עוד פעם בגדר של: "לי בני ישראל עבדים" (ויקרא כה, נס) ובכוחנו לקבל על עצמנו שוב את העבדות לה'. הרמח"ל כותב שפסח הוא זמן של מיעוט התאוות, ולפי הביאור של העבדות המתחדשת בימים אלו, ניתן להסביר שמאחר שזהו זמן של עבדות לה', מתמעטות שאר התאוות, שכן עבד ה' אינו משועבד לחם ולשאר תאוות העולם הזה, אלא כל כולו נתון עבור מטה אחת ויחידה: "לי בני ישראל עבדים."

הזדמנות זו של חידוש העבדות הינה הזדמנות מיוחדת מאד, שבה מסוגלים אנו לקבוע במסמרות הנהגות שבכוחן להשפיע למשך כל השנה - הרבי מטשעבין

סיפור לשבת - הרוח שנידונה למאה שנה בכף הקלע סיימה את התיקון...

ויצחק וששון לא נשאנו אשה עם שכבר ששיבה זרקה בנו. כי אין למשחיתים תאות אשה. רק כל תאותינו וחשיקנו לרדוף אחרי רוחות בני האדם ולרדות וללקות אותם ולא נראה נחת רוח כי אם בדרך הזה. גם אין לנו איסור ערה, ויכולים לישא איש את אמו ואחותו ולכן מספיקין לנו נשים מועטות. גם אין האב והאם אוהבים את בניהם ובנותיהם וגם הבנים אינם אוהבים את אביהם ואמם ואין להם קירוב דעת זה עם זה כי תכף שנולדים הם פורחים באוויר והם חושקים ומשתדלים להשיג איזה פקודה על הרחות. אבל מ"מ אנחנו מכירים את אבינו ואמנו רק שאין לנו שום קשר עמהם. שאלתי לרוזה כמה אורך ורוחב חצר הבית דין?!

אמרה לי כי גודל שיעור החצר הוא כגודל עיר בגדאד. כולו מלא חדרים בכל ד' רוחות חדר אצל חדר וגודל החדר היא כגודל החדר שלנו. והם ג' סדרים זה על זה תחתיים שניים ושלישים. ובכל חדר וחדר יש בו ג' דייגים בפ"ע ובתחלה נידון האדם בחדרים התחתונים על עבירות החמורות שבידו. ואחר שנפסק דינו וקבל עונשו ונגמר, חוזר ונידון על עבירות הקלות שבידו בחדרים האמצעיים שעל גבי חדרים התחתונים ואחר שנפסק דינו שם וקבל את העונש שפסקו עליו ונגמר, חוזר ונידון על קלות שבקלות בחדרים העליונים שעל גבי חדרים האמצעיים. ואחר שנגמר דינו וקבל את העונש הראוי לו ונגמר, אז מגישים איתו לפני סופר הב"ד שהוא למעלה מכולם (הנקרא ספריאל) והוא חוזר ובודק את הנשמה כמו האתרוג וגוזר מה שגוזר (אפשר שגוזר עליה להתגלגל בדומם צומח חי מדבר או לילך לגיהנם) כי אם לא יחתום עליה סופר הבית דין לא יגמר שום דבר. ולא עוד אלא כל דבר שיהיה בעולם הוא יוצא מתחת ידו הן טוב והן רע.

גם דע כי כאשר האדם נידון באחד מג' סדרי חדרים הנז', הוא נידון בכל החדרים של אותו הסדר כולו ואין די לו להיות נידון בחדר א' בלבד. כיצד כגון שהדליק את הנר בשבת הנה בתחלה הוא נידון בחדר הראשון של חדרים התחתונים ואח"כ חוזר ונידון על אותו עוון עצמו גם בחדר הב' וגם בחדר הג' וכן בכל החדרים התחתונים כולם. ובחדר האחרון שם יגמר דינו וימסר ביד המשחיתים לעשות בו דין. עוד שאלתי לרוזה האם התבוננת במתכונת מלבושי ב"ד העליון היאך הוא?!

אמרה לי לא ראיתי דוגמתו בעוה"ז. כי בראשם לובשים מגבעות לבנים צנופים, כפל למעלה מכפל, עד שמכסה כל ראשם מבלי שום כובע כלא. ולפי הסימונים שנתנה לי רוזה הוא ממש כמלבושי הכהנים הלובשים בהמה"ק בשעת העבודה. עוד אמרה לרוזה שהרוחות - המשך בעמוד 4

ונעשינו כאנשים צדיקים. ואנחנו לא נדע סיבת הדבר למה הלל נתבטל ואנחנו לא נתבטלנו. והן עתה נקראו נקראתי מן צאלח לעמוד לימין מקום רוזה לשמור את מקומה.

אמרתי לו מפני מה כאשר קראתי על רוזה אתה, השיבותה לי דבר מעצמן שאיננה פה?! אמר לי כי אמרתי אין מן המוסר להניח קורא ולא אשיב לך דבר. כי לא יכולתי לסבול יען כי גם אני נתמתקתי על ידך תבורך מפי עליון ונשק אותי בפני ע"י הנערה הנרדמת בשינה. אמרתי לו היאך אתה מדבר עמי ומנענע את פי הנערה האם אתה נכנס בתוכה כמו הרוח ומדבר מתוך גרונה?!

אמר לי אין זאת, אלא אני דוחק ומדבק את עצמי בגוף הנערה ומכניס את כחי באבריה ומנענעה כי אין לנו רשות ליכנס בתוכה. כל אלה הדברים דברתי עם יצחק הפקיד בטרם תשוב רוזה מבית הדין. ובתוך כך חזרה רוזה מב"ד. ואני הרגשתי בחזרתה כי נענעה הנערה את ראשה שתי תנועות דקות תכופות זה לזה ושאלה רוח ופתחה את עיניה.

וא"ל רוזה - עתה חזרתי מב"ד. ואמרו לה הבית דין לא נשאר עליך מהמאה שנה כלום. ובשבת הבאה י"ב טבת בשעה י"ב וחצי מהלילה שהוא נקודת השחר תשובי אלינו להליך בגדים. אכן לא ראיתי את הבגדים. שאלתי לרוזה האם יש הפרש למעלה בין היום ובין הלילה והלא למעלה הלילה כיום יאיר כחשיבה כאורה ואין יוכר עלות השחר?!

אמרה לי עם שהלילה כיום יאיר, עכ"ז יש הפרש בצבע האור, כי אור הלילה הוא תכלת ואור היום הוא לבן. גם שיעור השעות הם כשיעור שעות עוה"ז באין הפרש. אמר הכותב כי בחזרת רוזה מב"ד תכף ומיד הלך לו יצחק הפקיד למקומו והאדם גם צאלח לעמוד אצל רוזה, ואני שאלתי את פי צאלח האם הוא לא ראה את בגדי רוזה. ואמר שראה אותם והם מכנסים, וכתונת ומעיל וכובע. גם אמר לי כי יצחק הפקיד הוא יותר טוב ממני ואני יותר טוב מן ששון חברינו. ולא אדע מה יהיה בסופי אחר שתלך רוזה לגיהנם ולג"ע. האם גם אני אלך עמה לגיהנם ולג"ע ואהיה שמש אליה. או אם אלך ואהיה ממונה על איש אחר. שאלתי לצאלח האם יודע ללמוד?!

אמרה רוזה אפילו אבג"ד אינו יודע. ואין נפשו מתאוה לשמוע בלימודים (ומה שאמרו רז"ל כי מיום שחרב בהמ"ק נמסרו רזי תורה לחיצונים. חיצונים הנזכרים הם הסט"א הנקראים קליפות ואינם, אלו המשחיתים) עוד שאלתי לצאלח האם יש לכל א' וא' מהם אשה מיוחדת?!

אמר לאו, כי הנקבות שלנו הם מועטים מאד מאד א' משמונה באנשים ורוב האנשים אינם נושאים כלל. גם אני

בליל ראשון ו' טבת לנה הנערה כותן (שבה נכנסה הרוח של "רוזה") היא ואמה בחדר שלנו. וצויתי לרוזה שלא תלך לב"ד עליון כי אם בשעה י"א מהלילה וכן עשתה, ובשעה י"א מהלילה היתה הנערה כותן נרדמה בשינה ואני באתי אצלה לראות האם עלתה רוזה לבית דין או אם עדינה תוך הנערה. וקראתי (רוזה רוזה רוזה) ואין קול ואין עונה, אבל שמעתי קול מצד אחר כמו קול שומר הפתח הנקרא בלשון ערבי (אנוואני) משיב לי בלשון ערבי ואומר, ראה רוזה, ראה רוזה, ראה רוזה, ר"ל הלכה לה רוזה

ואח"כ דיבר אתי בקול נמוך מאד ואמר כמה פעמים "יצחק רימה" "יצחק רימה" "יצחק רימה" ואני שמעתי ולא אבין את כוונתו, כי מה יש קישור ליצחק רימה על קריאתי לרוזה, ואמרתי לקול: מי אתה המדבר?! אמר לי - אני הפקיד העומד לשמור את מקום רוזה ע"ד שובה מב"ד, כי עתה לא נשאר עוד רוזה רק פקיד א' העומד בשמאלה הנקרא צאלח בן רחמא, והוא אשר הלך עמה לב"ד העליון וכדי שלא ישאר מקום רוזה בלא שומר קרא אותי לשמור את מקומו עדי שובו מב"ד. כי אנחנו ג' חברים אוהבים זה את זה וגומלים חסד זה עם זה. אני יצחק בן רימה, וצאלח בן רחמא, וששון בן רבקה, בתחלה הייתי אני וצאלח וששון ממונים על רוזה זה בימין זה בשמאל זה לפני, והלל בן סרח שכבר נפטר אחרי שהגידה לך רוזה את שמה בתמשה ימים הוא היה פקיד עליון. ובעת שהגידה רוזה את שמה, תכף הלך ששון בן רבקה ונעשה ממונה על איש אחד הנקרא צאלח בן יוסף אעזיג ליסרו בחולי עינים על כי עשה איזה איסור, ונגזר עליו להיות חולה בחולי העינים ששה חודשים. ואחר שתקנו הב"ד בגדים להלביש לרוזה (כמ"ש בסמוך) גם אני הלכתי אצל ששון ושנינו היינו עומדים על צאלח יוסף אעזיג. ובתשלום הששה חודשים נלך לנו מעליו ויבוא מלאך רפואה לרפא אותנו.

(ואני הכותב לא ידעתי אם יש איש בבגדאד הנקרא 'צאלח יוסף אעזיג' וביום ההוא שאלתי את פי ח"ר שמעון אגסי ז"ל שהיה עודינו בחיים ואמר לי כי יש אדם זה זה זה ד' חודשים בכאב עינים, ואני ספרתי לו הענין)

הפקיד אשר היה עליו מכבר הנקרא הלל בן סרח כבר מת ונתבטל מן העולם כי מליל ו' ב' כסליו אשר הגידה רוזה את שמה (ובא להפחידני בחלום והכיתי כמה רבה) הסור מפקודתו ונפל בחולי גדול ואחר עבור ה' ימים בכ"ה בכסליו מת ועשו לו המשחיתים מספד גדול כי הוא היה נכבד צאלח. גם אנחנו שלא נתבטלו מן העולם נתמתקנו מעט מעט וסרה מעלינו רוח הרעה שהיא מידת האכזריות

מעיוני המשפט

מאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ "זרע אמת" ואב"ד "יורה דעה" מורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

האם יכול אדם לחזור בו מזה שסיכם עם משכיר דירה לשוכרה?!

ונהגה אם חוזר בו מחמת יוקר או זול האם יש בו משום מחוסרי אמנה – דעת הרמב"ם (הל' מכירה פ"ז הל' ח') שבכל אופן יש בו משום מחוסרי אמנה וכדעת הרשב"א והראב"ד וכמ"ש המגיד משנה אולם דעת הרא"ש (ב"מ פ"ל סי' י"ד, והטור (סי"א), וכ"כ בעל המאור שאם חוזר בו משום יוקרא וזולא אין בו משום מחוסרי אמנה. וכתב הסמ"ע (סק"י"ב) דמדסתם המחבר דבריו נראה שפוסק כהרמב"ם.

והרמ"א (בסי"א) הביא מחלוקת זו והכריע להלכה כסברת הרמב"ם, אמנם הב"ח הסתפק בזה לדינא, והוב"ד הדברים בש"ך (סק"ה) מכיון שבירושמי מפורש כבעל המאור, לכן נראה כן להלכה למעשה כמו שפסק הרמב"ם ועוד ראשונים, וכ"מ שהיא דעת מרן השו"ע להלכה.

והגר"א (סק"י"ח) כתב כסברת הב"ח והש"ך שזה ספק, אמנם דעת החת"ס להקל כדעת הרא"ש, ומסתמא הסתמך על ספיקם של הב"ח והש"ך. ועיין בשו"ת שבט הלוי (ח"ד סי' ר"ו) שסמך ע"ד החת"ס, וסובר שדעת החת"ס להקל. ועיין בערוך השולחן (סי' ר"ל סי"ח) שכתב וז"ל: ונראה דמדינא וודאי אין בזה משום מחוסרי אמנה רק ממידת חסידות ולאחרי שפיר הכלל ודוק, עכ"ל:

א"כ אפילו להפוסקים שמדינא אין בזה משום מחוסרי אמנה, מ"מ מידת חסידות יש, וא"כ בניד"ד אם חוזר בו המשכיר כשמצא דירה זולה יותר, נחשב כשנתנה השער, וכמ"ש הפרישה (סי' של"ג), ובסמ"ע (סק"א), וכ"כ מדברי החת"ס בתשובה (הל' חו"מ סי' ק"ב) דכל שינוי כל שהוא נחשב כתרי תרעא. וא"כ להלכה למעשה לדעת מרן השו"ע והרמ"א דס"ל כהרמב"ם, שגם בתרי תרעא יש בזה משום מחוסרי אמנה, א"א לחזור. ואפילו להחולקים, מ"מ מידת חסידות אין לחזור.

ונהגה אם נגרם הפסד למשכיר בגלל חזרת השוכר קודם שעשו קנין, זאת אומרת ששולו שהיה מסכם עימו על השכירות, היה יכול למצוא שוכר אחר, ורק מפני שסיכם עימו לא השכיר לאחר, ועכשיו כשחזר בו אינו יכול להשכיר לאחר, אסור לחזור בו. ואם חזר בו השוכר, אינו חייב לשלם כלום למשכיר. אמנם אם כבר שילם, יכול הבעה"ב להשאיר סכום השכירות, וצריך להפחית מהתשלום מה שנהנה המשכיר בזה שהשוכר לא גר בדירה.

ונהגה מקור דין זה הוא בטור ושו"ע (חו"מ סי' של"ב) לגבי שכירות פועלים שאפילו אם עדיין לא הלכו הפועלים וחזר בו בעה"ב, אם היו יכולים להשכיר את עצמם אמש ועכשיו אינם יכולים להשכיר את עצמם נותן להם שכרם כפועל בטל. וכתב בשו"ע דהרי זה דבר האבוד. וכתב הסמ"ע (סק"ח) שחייב משום דינא דגרמי. ומקור הדין הוא מדברי התוס' (ב"מ ע"ג) והקשו האחרונים ע"ד התוס', דמדוע חייב והרי"ז כמבטל כיסו של חבירו שאינו חייב עליו. ומכח קושיא זו כתבו הנימוק"י (ב"מ דף מו: מפני הרי"ף), וכן הרמב"ן (ב"מ ע"ג) שחייב משום דבר האבוד. ועיין בקצות החושן (סק"ג) שגם הוא כתב שמה שנקטו כן, הוא מפני קושיא זו דמבטל כיסו של חבירו. וליישב קושיא זו כתב קצות החושן (שם, סק"ב) שהחייב הוא משום שבת. ופירוש שבאדם חייב גם משום שבת בגרמי.

אמנם הנתבות המשפט (שם צבילוריס סק"ג) כתב שהטעם הוא משום תקנת חז"ל, או שאמדו חז"ל דעתו שבכך מחייבין עצמן זל"ז להשלים היזק עד כדי שכוון, ועל תקנת חכמים ואומדנא שלהן אין להקשות מה הטעם.

שאלה: השוכר דירה מחבירו, וסיכמו את תקופת השכירות, וכן את הסכום החודשי שישולם עבור שכירות הדירה ועדיין לא עשו קנין, האם יכולים לחזור בהם מעסקא זו? ואם לא, מה הדין יש סיבה לחזרתם מהעסקא, האם יכולים לחזור?! ומה הדין אם נגרם נזק והפסד למשכיר בגלל שהשוכר חזר בו, כגון שלפני כן היה יכול להשכירו לאחר, ועכשיו אינו יכול להשכירו לאחר, האם חייב השוכר לפצות את המשכיר בנזק שנגרם לו?!

תשובה: מקור דין זה בגמ' (ב"מ ע"ג) לענין שכירות פועלים. ובטור ושו"ע (חו"מ סי' ר"ל ס"ז), וברמ"א (שם סי"א), וכן בטור ושו"ע (חו"מ סי' רמ"ט ס"א), וכן בטור ושו"ע (חו"מ סי' של"ג), ובהרמב"ם (פ"ז מהל' מכירה הל' ח' ט).

ונהגה לענין שכירות פועלים אמרונן בגמ' (מסכת ב"מ ע"ג) דקודם שהתחילו במלאכה יכולים לחזור בהם אבל יש להם תרעומת זע"ז, וכן נפסק בטור ושו"ע (חו"מ סי' של"ג ס"א). אמנם לגבי שכירות ספינה אמרונן (שם, דף ע"ט: ע"ב) שאם מוצא להשכירו לאחר מאי תרעומת איכא?! ועיין בשיטמקו"ב שם שהקשה מאי שנא משכירות פועלים. ותירץ דשאני הכא לגבי ספינה שחזר בו משום טענה רבה, ולכן אם משכח להשכיר הספינה אין לו תרעומת על הטורח, משא"כ אם חוזר בו בלי סיבה, אם יש טורח למצוא שוכר אחר יש תרעומת. ועיין שם בש"ך (סק"א), ובקצות החושן (סק"א).

אמנם משמע מדברי מרן השו"ע שבכל אופן יש תרעומת אפילו אם לא היה יכול למצוא שוכר אחר, ודלא כהרא"ש והטור. ועיין במלא הרועים (וערך שכירות פועלים אות ב') שכתב שאפילו בתרעומת לחוד אין לחזור בו לכתחילה, אמנם אם כבר חזר בו, אין חייב לצאת ידי שמים. וכ"כ בתפארת ישראל (ב"ק פ"ק האומנין), ועיין בש"ך (סי' ל"ב סק"ז).

וכתב מרן השו"ע (סי' ר"ד, ס"ז) כלשון הרמב"ם (הלכות מכירה פ"ז הלכה ח') וז"ל השולחן ערוך (חו"מ סימן כ"ד ס"ז): הנושא ונותן בדברים בלבד, הרי זה ראוי לו לעמוד בדברו אף על פי שלא לקח מהדמים כלום, ולא רשם ולא הניח משכון, וכל החוזר בו, בין לוקח בין מוכר, אין על פי שאינו חייב לקבל מי שפרע ה"ז ממחוסרי אמנה ואין רוח חכמים נוחה הימנו, ע"כ.

והסביר הסמ"ע (סק"י"ג) וז"ל: ואין רוח חכמים נוחה הימנו כו'. פירוש, אין נחת רוח לחכמי ישראל במעשיו של זה, ואין דעתם נוחה "הימנו", פירוש בשבילו, עיין פרישה וסעיף י"א. ומור"ם חזר וכתב דין זה בסוף סימן זה, ונמשך אחר לשון הטור, ולא שם לבו שכבר כתבו המחבר כאן, והמחבר אזל בשיטת סדר דברי הרמב"ם, עכ"ל:

וז"ל הרמ"א (שם, סי"א) הגה: אף על פי שבדברים בלא מעות יכול לחזור בו וא"צ לקבל עליו מי שפרע, מ"מ ראוי לאדם לעמוד בדברו אף על פי שלא עשה שום קנין, רק דברים בעלמא, וכל החוזר בו, בין לוקח בין מוכר אין רוח חכמים נוחה הימנו. והני מילי בחד תרעא, אבל בתרי תרעי אין זה ממחוסרי אמנה. וכל האומר לתת לחבירו מתנה מוטעת ולא נתנה לו, הרי זה ממחוסרי אמנה (הכל בטור).

ועיין לקמן סימן רמ"ט. ו"א דאפילו בתרי תרעי אסור לחזור, ואם חזר בו יש בו משום מחוסר אמנה (ני"פ ה"ה) והמגיד פ"ק ו' למכירה וכו' צ"ס תוספות ורבינו יוחנן נ"ט ח"ד, וכן נראה עיקר, עכ"ל. ועיין בש"ך (סק"ח) שכתב וז"ל: וכן נראה עיקר. ובב"ח נסתפק בזה לדינא מאחר דבירושלמי מפורש כהר"ה והרא"ש ועיין בספר המאור והמלחמות האריכו בטענותיהם, עכ"ל: ועיין עוד בסעיף ח', ובקצות החושן (סק"ג). ועיין במשפט שלום (סי"א) שהביא בשם הראנ"ח (ח"א סי' ק"י"ח) שיש בזה ג"כ איסור לחזור בו ושיש לבית הדין למונעו ולקרותו עברין. ועוד כתב בשם מהר"י מיניץ שהביא השם מהר"ם שאינו בכלל עושה מעשה עמך.

אמנם הריטב"א (ב"מ ע"ג) כתב טעם אחר, שמכיון שסמכו זע"ז, נתחייבו זל"ז במה שיפסידו על פיו. וכונתו מדיון ערב וכמו שהסביר לפני כן, עיי"ש. וכ"כ בשו"ת חת"ס (חו"מ סי' קע"ח) כדברי הריטב"א. וכ"כ בערך ש"י (סי' ש"צ ס"ד) שכתב שגם דעת הרא"ש (בפ"ה) כלל א"ל ח' הוא משום שסמך עליו. ובסי' של"ג (ס"א) כתב שכ"ד המרדכי (בפ"ק הגזל קמ"א סי' קט"ו) והסביר דבריו, דכונתו דכיון שקיבל הבעה"ב על עצמו לשלם, סמך על זה הפועל, ולכן חייב גם בחזר וכדברי הריטב"א.

אמנם בשו"ת דברי חיים (חו"מ סי' מ"ב) כתב שטעם המרדכי הוא טעם אחר, והוא שהמחייב את עצמו אפילו דבר שהוא גרמא חייב, והרחיב שם הענין.

ונהגה כל זה הוא לענין שכירות פועלים. ולענין שכירות בתים, הנה לדעת קצות החושן (סק"ג) שכתב שהחייב הוא מדין "שבת", א"כ בבתיים אין דין "שבת" וכמ"ש לענין מטלטלין, וגם לפי"ד נתיבות המשפט, שזוהי תקנת חז"ל מי אמר לנו שחז"ל עשו תקנה זו גם בשכירות בתים. ואמנם לפי"ד הריטב"א שטעם החייב הוא משם "ערב" אם כן נראה שגם בבתיים שייך דין "ערב" דמהו ההבדל. וכן לטעם הדברי חיים שהטעם הוא שאדם מחייב את עצמו אפילו דבר שהוא גרמא חייב, נראה שטעם זה שייך גם בשכירות בתים.

ונהגה בערך ש"י (סי' ש"צ ס"ד) כתב, שלפי"ד הנתיבות המשפט שכתב שהטעם הוא משום תקנת חכמים א"כ גם בשכירות בתים שייך תקנת חז"ל ולכן חייב. אלא שצ"ע מנין לנו שגם בזה חז"ל תקנו. וכ"כ בערך ש"י (סי' של"ג ס"א) שלא דוקא בפועלים חייב אלא ה"ה בשכירות מטלטלין ובתיים, דמה הבדל יש ביניהם.

ועיין בשו"ע (חו"מ סי' ש"צ ס"ז) בדין שצריך להודיע שלושים יום קודם שרוצה לצאת, שכתב מרן השו"ע, שאם לא הודיעו צריך ליתן השכר. כתב שם שער המשפט (והביא לה פתחי תשובה שם סק"ל) שכוונת המחבר דצריך ליתן לו בבדי לצאת ידי שמים, אבל מדינא אינו חייב לתת לו, דהוי גרמא בעלמא. ודומה לדין שהוזכר בסי' שס"ג ס"ו, עיי"ש. אמנם בנחלת צבי שם חולק עליו וסובר שחייב לתת לו השכר, דדומה לדין הפועלים.

וא"כ יש נפק"מ ג"כ לניד"ד, שלפי שער המשפט פטור מדיני אדם וחייב דיני שמים, ולדעת נחלת צבי חייב לשלם מדינא. ולפי סברת הראשונים שסוברים שחייב משום דבר האבוד, יש להסתפק האם שייך לחייב גם בשוכר בית או לא. ולכן אין השוכר צריך לשלם כלום, שיכול לומר 'קיים לי' כדברי קצות החושן בדברי התוס', וכהנתיבות וכ"ד מהר"ם בר ברוך שהביא הקצות החושן (בסק"ב) שגם בפועלים אי"צ לשלם, אמנם אם כבר שילם השוכר אי"צ בעל הדירה להחזיר לשוכר, מכיון שיכול לטעון 'קיים לי' כסברת הרא"ש, המרדכי, והריטב"א, וכסברת הערך ש"י בדברי נתיבות המשפט. וצריך לפחות את הסכום שנהנה המשכיר שלא גר השוכר, כגון הוצאות חשמל וכדומה.

העולה מכל האמור לעיל להלכה: שאם סיכמו השוכר והמשכיר על תקופת השכירות, ועל סכום התשלום החודשי, כל עוד שלא עשו קנין המועיל דיני שכירות, מצד הדין יכול כל אחד לחזור בו.

אמנם, אם יש טירחא למצוא שוכר אחר וחוזר בו ללא סיבה מוצדקת, יש לשני תרעומת עליו. ובדאי שלכתחילה אסור לאף אחד לחזור בו.

ואפילו כשאין טירחא למצוא שוכר אחר, אם חוזר בו ללא סיבה, הרי"ז מחוסר אמנה.

אבל אם חוזר בו מסיבה מוצדקת, כגון שמצא דירה במחיר מוזל, בזה יש מחלוקת ראשונים אם יכול לחזור או לא, שלדעת הרמב"ם ועוד ראשונים וכ"ד מרן השו"ע והרמ"א בכל אופן אסור לחזור, ואפילו להפוסקים שיכול לחזור, כתב הערוך השולחן שבדאי מידת חסידות אין לחזור.

המשך בעמוד 4

נקודות אור | סיפורים של תיקון מידות | אנשים שחזרו לכור מחצבתם | וחזוק לאלו שעדיין...

אבל להשאיר פתח למכשול לא עלה לרגע על דעתו, ועד מהרה הגה במוחות רעיון. הוא נטל

ממאן-דהוא אופניים, עלה עליהם כשסולם מונח על גבו, וכך דיווש ברגליו ברחובות העיירה על האופניים, מעשה סבל או סייד... והספיק לתקן את החוט הקרוע במועד. אל בית הכנסת שב כאשר נעליו מוכתמות בבוב, אבל השבת שכבר הספיקה לפרוס כנפיה על היקום עיטרה אותם בכבוד...

לא היתה זו הפעם היחידה שבה נסע באופניים ברחובות קריה. בהזדמנות אחרת השתוממו בני הקהילה למראה רבם הצעיר הרוכב על אופניים ב... עצם יום השבת, בבוקר.

התברר כי פלוני לא חש בטוב, ורבי שמשון הכריע שיש למחר ולהזמין אמבולנס, אלא שהוא אמד את מצבו הרפואי של החולה והחליט שהמקרה אינו חייב הרמת טלפון שהיא מלאכה דאורייתא על מנת למחר את בואו של הרופא, ומאידך גיסא הליכה רגלית תארך זמן רב ותעכב את העזרה הרפואית,

...לפיכך ירד לחצר וביקש אופניים (שהנסיעה בהם אינה אסורה מדאורייתא), ונסע לתחנת מד"א שבעיירה כדי להזעיק רופא. (מתוך הספר 'זלואביו כלאת השמש בגבורתו' הגר"ש פינקוס זצ"ל)

יתנהלו כראות כרצון אבנו שבשמים, בתכלית הדקדוק והשלמות. חוש האחריות העז גם הביא אותו לטפל בגופו בכל העניינים הדורשים טיפול, ולא להטילם על אחר.

באותם ימי בראשית של רבנותו, כאשר מצבה הרוחני של העיירה מסביב היה עגום, וכמו שלט גדול תלוי היה בשעריה: "הכניסה לחרדים אסורה", ניהל הוא את עדת היראים בעזרת דקדושה והשכיל ליצור אווירה כזו שהעמידה את התורה כשלטון יחיד על כל בני הקהילה, עד שכל שיקול אישי ואחר שאינו ממין העניין נדחה לחלוטין כאינו קיים במציאות:

באחת השבתות הראשונות לכיהונו, נודע לו שעה קלה לפני כניסת השבת כי חוט העירוב המקיף את העיירה קרוע במקום מסוים. החמה העומדת כבר על צמרות העצים לאחר הצפייה המבשרת את כניסת השבת, חייבה אותו לפעול המהירות. תנאי השטח הקשים לא אפשרו גישה אל המקום ברכב, ואילו הזמן הדוחק טרם כניסת השבת לא הותיר פנאי לתקן את הטעון תיקון.

בעז רוח ובהירות הדעת ניהל את עדתו ברמה, ופרק חדש ומזהיר נרשם בדברי ימיה של הקהילה הקדושה. פרק של השלטת דעת תורה והכניעה לה בחיי הציבור והיחיד, כאשר כל פרט ופרט במוסדות הקהילה ותואר צביונה נידון בכובד ראש בראשות המרא דאתרא, שנכנס בראשו ורובו לכל ענייני הציבור בתחושת אחריות מתמדת.

עם זאת, רוחש היה כבוד רב עד כדי רגשי הכנעה כלפי התלמידי חכמים הגדולים שפיארו את המקום. מידת האחריות היתה אחת התכונות היותר בולטות באישיותו של הרב זצ"ל. גם כאדם פרטי, שלא היה יכול להישאר שווה נפש כל אימת שהיה בכוחות לעשות מעשה, הן במילי דשמיא והן במילי דעלמא, כאשר מסוגל הוא לחצות גבולות וימים רק עבור צורך של הזולת, וקלה היא בעיניו טיסה לארץ אחרת למען טובתו של מאן דהוא, ועל אחת כמה וכמה כאשר השתלבו יחדיו ענייני הרבנות עם מידת האחריות.

קשה להבין כיצד מסוגל היה להכיל את כל הענייני הציבור והיחיד מתוך אכפתיות ורצון עז שכל אלה

בית דין צדק ובית הוראה "זרע אמת" "...למקל לך תלך הלך אחר בית דין יפה" (סנהדרין לז:)

בית הדין לענייני ממונות | אישות | צוואות | ירושות | הסכמי גירושין | קידושין | סיוע בעריכת חוזים | ושלוש בית.

בנשיאות ובראשות אב בית הדין בד"צ "זרע אמת", ובד"צ "יורה דעה", וראש כולל הוראה ודיינות "אורות חיים ומשה" אשדוד,

אב"ד מקודש הרה"ג יעקב נסים עטייה שליט"א.

ובהרכב הדיינים המצוינים: מרא דאתרא רמב"ש א' הרה"ג יצחק שרבאני שליט"א,

ראש כולל הוראה ודיינות "חקי ומשפטיו לישראל" הרה"ג יצחק ביטון שליט"א

הדיין המצויין רב שכונת מקור בחך הרה"ג אהרון ירחי שליט"א

שעות פעילות בית הדין: בכל יום שני או רביעי בין השעות 14:30 - 18:30 באחד מסניפי בית הדין: שפת אמת 5 בית שמש / שכל הבוכרים ירושלים/ האדמו"ר מבלעז 39 אשדוד

לשאלות בענייני בית הדין, פתיחת תיקים וכו' בפלא' 054-8416719 (טלפקס: 02-9990043)

מ"מ צריך האדם ליזהר מאוד שלא לחזור בו ממה שדבר והבטיח במתנה מועטת, ושארית ישראל לא יעשו עוולה ולא ידברו כזב. ומוצא שפתיך תשמור ועשית. ויהי רצון שנזכה להגדיל תורה ולהאדירה, ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, בבריאות איתנה ונהורא מעליא אכ"ר.

ואם כבר שילם השוכר למשכיר דמי השכירות, וחזר בו השוכר, יכול המשכיר להחזיק אצלו את סכום השכירות, אלא שיקזז מהסכום את הריחוק שהרויח המשכיר, שלא גרו בדירתו ולא היה צריך לשלם עבור מים, וחשמל, וכדומה שאר הצאוות שנחסכו כתוצאה מכך שהשוכר לא גר בה.

"מעייני המשפט" המשך מעמוד 3 - ואם חזר בו השוכר, וע"י חזרתו נגרם הפסד למשכיר, כגון שבתחילה יכל להשיג שוכר ועכשיו לא יכול להשיג שוכר אחר, אסור לו לחזור. ואם חזר בו השוכר, אינו חייב לשלם למשכיר.

הפקיד מפקודתו אשר עלי, ומינוי הב"ד את יצחק עלי במקומו ועמד לימיני כדי להוליכני בלילה' לב"ד שברקיע.

לילה' י"ז טבת הלכתי עם הבתולה כותן לבית המדרש ששם הנה ישיבה א' של ת"ח הלומדים בלילה ואחר חצות לילה למדנו כולנו על נשמת רוזה והתפללנו עליה שחצא מן הנערה. וכל יגיענו נשאר מעל כי לא יצאה בשום אופן.

ואח"כ חזרתי לעסוק עימה היחודים עד יום ד' ר"ח שבט וביום ד' ר"ח שבט אמרה רוזה כי לא אכפת לי עוד מב"ד כלל כי מה יוכלו לעשות לי מאחר שאין להם עוד שום חיוב להעניש אותי. גם לב"ד הגדול שברקיע אין אני מחוייבת לילך עכשיו, עד תשלום מאה שנה. ואין אני רוצה לצאת מהנערה כי אם בלילה חופתה בזמן הביאה. והב"ד הכריזו עליה ברקיע כי היא מוחזמת. כ"ז אמרה לי רוזה ולא בוש. והייתי יוסק עמה היחודים עד יום ה' כ"א אדר. ואח"כ הלכה היא ואמה לעיר פרס אצל יוסף אחיה ושם נשא. ושמעתי מן האנשים אשר באו משם שעי' הנשואים יצא הרוח ממנה לגמרי. (מתוך הרחוקות מספרות להגר"י פתייא זצוק"ל)

עצמה היא שנת התרע"ד בסדר דברים בלילה' ו' שעה ב' ח' לחודש אב תנצב"ה).

ליל שבת י"ב טבת עלתה רוזה לרקיע לב"ד ואחרי חזרתה מהרקיע אמרה לי שהב"ד קראו להמלאך הנקרא סאלם הממונה על הלבשת ערומים ולעיני הב"ד הלבשיני מכנסים לבנים וכתונת ארוכה ולבנה. ומעיל ארוך כשיעור קומתי לבן נוטה לצבע הירקות. וכיפת צמר כירק עשב מגעת עד המצח. וכל אלו הבגדים אינם רחבים כבגדי עוה"ז אלא הם אדוקים ומדובקים על גוף האדם. רק שעדין אני יחפה שלא נתנו לי אנפילאות ומנעלים.

וצוו עלי הב"ד כי אמתין עד לילה' י"ז טבת ואצא בשעה שביעית וחצי מהלילה לב"ד שברקיע עם הפקיד יצחק, ושם ידונו אותי על שאר מעשי, ולא אשוב עוד ליכנס בגוף ושמנו' ונז'. ואמרו לי הזהיר פן תזיקי אותה בצאתך ממנה והשביעוני הב"ד שלא אזיק אותה. גם ברכו אותך על טרחך הגדול וקראוך בשם אחר ולא בשם יהודה, ולהיות שם זה הוא זר לכן לא יכולתי לשמור אותו בזכרוני כי הוא קשה מאד על הלשון. ואחר שלבשתי את בגדי הוסר צאלח

המשך מעמוד 2 - אינם ישינים כלל לא ביום ולא בלילה. אכן אחר שהתחלתי להתתקן התחלתי להתנמנם מעט מעט. גם קודם פטירת ח"ר יוסף חיים בן ח"ר אליהו ז"ל בשלושים יום יצא כרוז והכריז ואמר כי הרב של בבל בקרוב יבוא. וכל הרוחות שמעו והזמינו את עצמם לראות בעת ביאתו. אמנם לדאבון נפשינו לא הלכה נשמתו דרך אויר מקומינו. ולא זכינו לראותו, רק שמעו שמענו מרחוק את קול ההלולא והשמחה שעשו לו מלאכי השרת.

ביום שיש י"א טבת אמרה רוזה כי אתמול בשעה ב' מהלילה בא אלי רוח א' הנקרא רפאל ממשפחת יצחק צאלח, והוא נפטר בעיר במבאי זה לו כ"ב שנים. ונפטר אחרי ג' שנים לנשואיו, והניח אחריו בן א' והוא רע מאד. ויאמר אלי צאי וראי בפטירת צדיק א' הנקרא ח"ר שמעון אהרן אגסי (כחש לה בדבר זה. אך בעוה"ר הלך הוא למנוחות באותה השנה

